

На розвиток публічного управління в усіх розвинутих країнах світу, в тому числі і в Україні, впливають цифрові технології, які значно підвищують доступність інформації до громадян та створюють специфічні оперативні засоби контролю. Цифровізація в сфері публічного управління може принести значні переваги, такі як ефективність, транспарентність та зручність для громадян. Однак, вона також пов'язана з ризиками, які необхідно враховувати та приймати заходи для їх запобігання. Для успішної цифрової трансформації у сфері публічного управління необхідно забезпечити кібербезпеку, ефективно використовувати ресурси, забезпечити доступ до цифрових сервісів та компетентність у використанні цифрових технологій, дотримуватися етичних норм та забезпечити якість технічного обладнання та програмного забезпечення. Враховуючи ці аспекти, цифровізація може стати важливим інструментом для покращення публічного управління та задоволення потреб громадян.

Список використаних джерел

1. Mynenko S. The Impact of Digitalization on the Transparency of Public. *Business Ethics and Leadership*. 2022. Volume 6, Issue 2. P. 104–113. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/88349/3/Mynenko_Liulov_BEL_2_2022_9.pdf (дата звернення 22.04.2023).
2. Сандул Я. М. Стан перспектив цифрової трансформації публічного адміністрування. «Юридичні науки: проблеми та перспективи». 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-292-3-43> (дата звернення: 22.04.2023).

Радько Д.Р. здобувач вищої освіти;
Науковий керівник: **Олійник Т.Г.** к. е. н.,
доцент кафедри економіки підприємств,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА

Ефективний розвиток зерновиробництва у сучасних ринкових умовах можливий лише на основі активного впровадження інновацій. Саме інноваційний шлях розвитку цієї галузі, як свідчить досвід розвинутих країн світу, є вкрай необхідним для забезпечення належного рівня конкурентоспроможності виробленого в Україні зерна як на внутрішньому, так і зовнішніх ринках. Проте слід визнати, що більшість зерновиробничих господарств використовують інновації лише частково. У зв'язку з нестачею у

них коштів в нашій країні домінують «мікроінновації», які не в змозі забезпечити одержання належного ефекту.

Важливою передумовою переведення зерновиробництва на інноваційну модель сталого розвитку слід вважати його функціонування на принципах, з одного боку, еколого-економічної ефективності, а з другого – раціонального природокористування та ресурсозбереження.

Ефективний розвиток зерновиробництва вимагає широкого застосування інновацій у сферах і раціонального розміщення зернових культур по території господарств, і впровадження нових сортів та гібридів, і прогресивних технологій, і належного зберігання вирощеного зерна [2].

Для підвищення інвестиційної привабливості зерновиробництва необхідно насамперед здійснювати заходи, спрямовані на мінімізацію інвестиційних ризиків. Метою інноваційної діяльності є сприяння забезпеченню зерновиробників інтенсивними, ресурсозберігаючими технологіями, новими видами високоефективної техніки і передовими прийомами господарювання. Це досягається завдяки вирішенню таких завдань: розроблення за результатами маркетингових досліджень сукупності інноваційних програм, виявлення потреб у нових видах сільськогосподарської техніки та технологій.

Для відновлення інвестиційної активності (як на основі посилення ролі держави, так і за рахунок коштів зерновиробників) доцільно створити в країні сприятливі економічні умови. При цьому варто орієнтуватися перш за все на власні кошти підприємств, а також кошти районних бюджетів. Надалі ж необхідно активізувати залучення коштів обласних структур та закордонних партнерів [3].

Упровадження в практику підприємств України викладених заходів дозволить як збільшити обсяги виробництва зерна і покращити його якість, так і забезпечити його своєчасну реалізацію і на внутрішньому, і на зовнішньому ринках, а також позитивно відобразиться на підвищенні ефективності розвитку зерновиробництва і аграрної галузі в цілому.

Оптимальним напрямом підвищення ефективності виробництва зерна є запровадження сучасних економічних технологій, переймання світового досвіду, впровадження вітчизняного передового досвіду.

З метою збереження і підвищення родючості ґрунту в аграрних підприємствах планують [4]:

– проведення культуртехнічних робіт, що включають зрізування і розкорчовування чагарників і пнів, збирання і вивезення каміння, зрізування і розробку купин, фрезерування, засипання ям і вимоїн. Ці роботи виконують на орних землях, природних сіножатях і пасовищах, а також на землях заново освоєних для сільськогосподарського виробництва. Проводити їх потрібно у першу чергу на площах, що потребують менше витрат і дадуть більший ефект завдяки збільшенню обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, поліпшенню використання техніки та інших засобів і предметів праці;

- докорінне поліпшення земель;
- рекультивацію земель. Це здійснюють, як правило, за рахунок власних коштів ті підприємства, що розробляють родовища корисних копалин, торфу чи виконують інші роботи, пов'язані з порушенням рослинного покриву. При розробці родовищ торфу, вапна і гіпсу для поліпшення родючості ґрунтів витрати на рекультивацію земель господарства відносять на собівартість сільськогосподарської продукції через витрати майбутніх періодів;

- комплекс агротехнічних, агролісомеліоративних і гідротехнічних протиерозійних заходів: протиерозійні лісонасадження, що пов'язані із закріпленням і залісненням ярів, балок, берегів річок і водойм, пісків та інших непридатних земель. Терасування крутих схилів, створення земельних валів, загат, низьконапірних гребель, водовідводів із залізобетонних блоків, споруд із залізобетону тощо планують за наявності проектно-кошторисної документації, коштів на капітальні вкладення для фінансування зазначених витрат і можливостей виконання робіт господарським або підрядним способом;

- внесення органічних добрив, у тому числі гною і компостів. Планують також заготівлю торфу;

- хімічну меліорацію. За наявності кислих і солонцюватих ґрунтів на підставі даних агрохімічного аналізу розробляють план їх вапнування та гіпсування. Відповідно до розміру полів, що підлягають хімічній меліорації в плановому році, з урахуванням кислотності чи засоленості ґрунту та його механічного складу визначають площі, дози та загальну масу внесення вапна чи гіпсу. У загальну суму витрат включають вартість гіпсомістких, вапнякових та інших матеріалів, а також витрати на виконання комплексу робіт з хімічної меліорації.

Заходи боротьби з ерозією ґрунту і збереження його родючості передбачаються, крім окремих таблиць плану, ще й при обґрунтуванні систем обробітку ґрунту, складанні технологічних карт вирощування сільськогосподарських культур [1].

Велику шкоду родючості ґрунту завдає неправильний його обробіток, зокрема надмірне розпушування, що призводить до погіршення структури верхнього горизонту. Щоб запобігти ущільненню, застосовують ґрунтозахисну безплужну систему обробітку ґрунту.

Список використаних джерел

1. FAO Cereal Supply and Demand Brief. URL : <http://www.fao.org/worldfoodsituation/csdb/en/>
2. Шпичак О. М., Боднар О. В. Оптимізація ринку зерна України та її результативність. URL: <http://memjournal.agrex.gov.ua/optimizatsiya-rinku-zerna-ukrayini-ta-yiyi/>.

3. Економічна ефективність виробництва зернових культур в сільськогосподарських підприємствах. Ефективна економіка. Url: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2521>

4. Ярославський А. О. Проблеми економічного розвитку зернопереробних підприємств в Україні. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. Вип. 25. Ч. 2.

Слободян Т.А., здобувач вищої освіти гр. Б2/1,
Науковий керівник: **Христенко О.А**
канд. екон. наук, доцент
кафедри економіки підприємств,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЯВИЩ

Починаючи з 60-х років ХХ ст., у світовій економічній науці дуже широко використовуються математичні методи і моделі. Вони допомагають встановлювати кількісні та якісні залежності в економічних процесах, що приводить до розуміння суті і можливостей їх розвитку, мають дуже важливе значення для програмування економічних процесів. Моделі складаються для мікро- і макрорівня, бувають статичні та динамічні, балансові й оптимізаційні. Для описування економічних процесів застосовуються словесні моделі, для виявлення певних залежностей — графічні моделі, для пояснення функціональних залежностей у вигляді рівнянь — математичні моделі. Всі вони можуть використовуватись одночасно для більш повного наукового пізнання.

Економічні явища і процеси, як правило, дуже складні та розвиваються під впливом великої кількості факторів, тому для їх дослідження намагаються виділити головне, тобто якусь особливість, ознаку або відношення, а при цьому навмисне відволікаються від несуттєвого, другорядного, випадкового.¹

Такий спосіб дослідження називається науковим абстрагуванням. Його суть — у звільненні наших уявлень про предмет дослідження від часткового, нетипового, короткочасного, а знаходження в них суттєвого, постійного, типового.²

Абстрагування використовується для аналізу окремих явищ і процесів, але обов'язково доповнюється аналізом усіх сторін економічної системи. Тому поряд з ним використовується аналіз як спосіб дослідження, при якому складний економічний процес або система поділяється на складові частини, елементи, підсистеми і всі вони досліджуються окремо, і синтез — спосіб дослідження, пов'язаний із об'єднанням окремих складових частин,